

Recenzija učnega gradiva: SVET IZ BESED 9
Recenzent/-ka: Nataša Špolad Manfreda

Pisna utemeljitev ocene besedilnega in nebesedilnega dela prejetega rokopisa učnega gradiva:

Moja naloga je ugotoviti metodično-didaktično ustreznost berila Svet iz besed avtorjev Milene Blažič, Blanke Bošnjak, Jakoba J. Kende, Petra Svetine in Marice Žveglič, ki je namenjeno uporabi pri pouku književnosti v devetem razredu osnovne šole.

Berilo Svet iz besed 9, ki je zasnovano kot učbenik, je razdeljeno na tri sklope: Sodobna književnost (po letu 1975), Književnost 19. in 20. stoletja (do 1975) ter Starejša književnost (do 19. stoletja). S tem je učiteljem pri pouku olajšano razvrščanje besedil po obdobjih in smereh, ki je značilno za pouk književnosti v devetem razredu. Izbor književnih besedil v berilu Svet iz besed 9 ustreza tudi literarni kakovosti in primernosti besedil učenčevi stopnji osebnostnega in bralnega razvoja.

Berilo vsebuje vsa kanonska besedila (in avtorje), ki jih predpisuje učni načrt, nekatera druga v učnem načrtu predlagana besedila, del besedil pa je po načelu aktualnosti, zanimivosti in estetske vrednosti izbran še dodatno. Zastopana so dela klasikov in besedila iz sodobne književnosti, zastopani so domači in tuji avtorji, vključene so vse tri književne zvrsti, opazna pa je tudi velika tematska in motivna raznolikost besedil. Pomembno je, da imajo v nekaterih besedilih učenci tudi priložnost iskati prehode in povezave med visoko in trivialno književnostjo. Dobrodošla popestritev pouka književnosti so tudi misli in anekdote, ki so pogosto tako aktualne in hkrati domiselne, da bralca ne morejo pustiti ravnodušnega. Hkrati pa so besedila na robu berila (delčki biografij, izseki predvsem iz literarne zgodovine in mitologije) zelo pomembna tudi kot sredstvo za širjenje učenčevega obzorja ter dopolnitev in podkrepitev šolske interpretacije. Doseganje izobraževalnih ciljev pri pouku književnosti lahko zelo olajšajo ob besedilih navedene literarnoteoretične definicije. Zaključim lahko, da berilo Svet iz besed 9 vsebinsko ustreza sporazumevalnim in spoznavnim/domišljjskim zmožnostim, izkušnjam, zanimanju in starosti učencev v devetem razredu devetletke.

K dejavnemu stiku z leposlovjem zelo pripomorejo tudi književnim besedilom dodane naloge za dejavnosti pred branjem in po njem, ki se mi zdijo dovolj privlačne, da učence devetega razreda spodbudijo k razumevanju besedila, k razmišljanju o njem in o temah, obravnavanih

v besedilu, k vrednotenju ... Že na prvi pogled je vidno, da berilo spodbuja vse štiri sporazumevalne dejavnosti – poslušanje in govorjenje ter branje in pisanje, kar predvideva tudi učni načrt. Naloge v berilu Svet iz besed 9 omogočajo diferenciacijo pri pouku književnosti, temeljijo pa na komunikacijskem modelu pouka. Tri zahtevnostne stopnje nalog so označene tudi z različnimi barvami, kar učiteljem in učencem še olajšuje delo. Pohvalno dobri so predlogi medijskih predelav – avtorji so predvideli pogovarjanje, uprizarjanje besedil, pisanje reklamnih in ženitvenih oglasov, izdelovanje multimedijskih reklam, pisanje in snemanje vremenske napovedi, prirejanje razrednega koncerta mirovniških skladb, pisanje receptov ... Nekatere naloge spodbujajo tudi sposobnost ustvarjalnega pisanja. Avtorji so se potrudili, da so naloge v berilu res raznolike in bi morale zadovoljiti širok razpon okusov, tudi najzahtevnejše učence. Ker je berilo zasnovano kot učbenik, so temu prilagojene tudi naloge, ki zahtevajo pisanje v zvezek, ustno odgovarjanje ali pa kakšno drugo aktivnost, ki ni povezana s pisanjem v berilo. Za razvijanje sposobnosti literarnega branja, včasih pa tudi že za interpretacijo, primerjanje, sklepanje in vrednotenje besedil pa so pomembna tudi dodatna gradiva, tj. npr. videokaseta, na katero se naloge v berilu pogosto navezujejo. Berilo se poleg tega navezuje tudi na spletno stran www.svetizbesed.com, kjer so dodatne naloge za učence, povezane z obravnavanimi besedili, video- in avdioposnetki, klepetalnica in natečaji, ki tudi spodbujajo branje in pisanje umetnostnih besedil.

Ugotavljam, da je berilo metodično-didaktično ustrezno za pouk književnosti v devetem razredu osnovne šole, saj spodbuja temeljni cilj pouka književnosti, tj. dejaven stik učencev z leposlovjem, učencem pomaga razvijati njihove književne sposobnosti, pridobivati književno znanje in književno kulturo, spodbuja pa tudi doseganje širših vzgojnih ciljev. Berilo uvaja v pouk različne metode, izkustvene in neizkustvene, ter zelo dobro izbrana književna dela, ki jih spremljajo tudi besedila, ki širijo učenčevo književnovedno znanje.

Berilo Svet iz besed 9 je zelo dobra popotnica učencem ob prehodu iz osnovne v srednjo šolo, saj poleg tega, da omogoča doseganje vseh v učnem načrtu predvidenih funkcionalnih in izobraževalnih ciljev, spodbuja tudi k poglobljanju književne kulture ter prispeva k splošni kulturni razgledanosti učencev, k sooblikovanju moralnih, socialnih in drugih vrednot pri učencih ter k oblikovanju odnosa do tradicije. In kar je najpomembnejše – ta popotnica je učencem izročena na zabaven in privlačen način, zato jo bodo zagotovo sprejeli odprtih rok.

Nataša Špolad Manfreda

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.